

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Jn festiuitatib[us] sanctoru[m] Me[n]sis Junij apo. pe. [et] pau.
Eua[n]geliu[m]. Venit iesus i[n] p[er]tes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

A salutare: q̄ salutes
hēbat in v̄tre & in
corde. a. Et re-
ple, ē spūsan he.
tex. vo. ma. Ly.
Ita magnitudo
vocis intelligēda ē
rōne deuotiois
soni exterioris.
b. Būdicit tu
mīter mīl. t. super
omnes mulieres.
c. Et būdicitus
fru. vē. tui. Un:
Dō. nīt. a Būdīcē q̄ venit in
noīe dñi: de dñs &
il. no. d. Et vñ
mīhi hoc vt ye.
mat dñi mei ad
me. Ly. Ita em
n̄ poterat scire nīt
p̄ reuelationē sp̄s
scī. e. Ecce em
B vt facta est vox
sa. tuē in aurib.
meis: exult. i. gau-
dio infans ivte.
meo. Ly. Bēlisa-
bet p̄ spūscēt co-
gnouit: q̄ illa exul-
tatio fuit. ppter pā-
tiā dñi in vtero vir-
ginali. f. Et be-
ata q̄ credidisti.
Ly. quia per assen-
sum fidei cōcepit.
g. Qm̄ p̄ficien-
tur in te q̄ dicta
sunt tibi a dño.
Ly. ad angelū nū-
ciantem. h. Et
ait maria: Ma-
gilli. ania mea.
Ly. nō tm̄ labia
mea. i. Dñm.
cui debetur laus et
honor. k. Et ex-
ultauit. Gor. nō
p̄gritauit. Un: d:

a. et replēta est spūsetō. b. Helisabet:
sid est magna & intima deuotione
et exclamauit voce magna & di-
vidē inter omnes mulieres tu vna inuenisti be-
nedictionē & gratiam.

b. xit: Benedicta tu inter mulieres:
sim quo tu & omnia bñdicentur.

c. et benedictus fructus vētris tui.
sob quod meritū vent.

d. Et vnde mīhi hōc vt mas domi-
s. chīstī dei s. prior ad salutandū
e. ni mei veniat ad me. Ecce em vt
f. l. q̄m̄ audiuī salutationē tuā
facta ē vox salutatiōis tuę in au-
g. id est gesticulus gaudiosiss ostē
dit leticiam

f. fans in vtero meo. Et beatā que
s. verbis angelī. s. veraeter
s. credidisti: quōdā perficien in te
s. per angelū gabrielē

b. que dicta sunt tibi a dño. Et aut
s. in laudis canico.

maria: Qm̄ agnificat anima mea
k. dñm̄. Et exultauit spūs meo
id est in ieu filio meo: cū cum conciperem mē
te & ventre. I. a. q̄li in prin-
cipio.

Exultabo in deo ie
su meo. l. C. In dō Abac. 5. b.

non in mūdo. Un

Renuit consolari Ps. 76. a.

ania mea: memor

sui dei et delectat

sum. m. Saluta

ri meo, qui est me

us. pp̄ rius filius p

generationē: & sal-

uator omnium per

suam passionem.

U Enit ie Postilla

lus i p-
tes cesa

reg. tē.

Dathei. xv. Hi

storia huius evan-

gelij facta est anno

christi. xxxii. tū. ka-

ledas augusti. feria

vii. luna. vi. inditio

v. Ante initū illi

euāgelij scribit san

ctus Datheus in

codē ca. q̄ christus

dirigē discipulis su-

is: Lauete a fermē

to phariseor et sa-

duciorū. Et illi co-

gitabant inter se di-

centes: quia panes

nō accepim̄. Scī-

ens aut̄ iesus dixit:

Quid cogitat̄ in

ter vos modice si-

det: quia panes nō

habebitis. Nōdum

intelligit̄ neq̄ re-

cordamini quind̄

panum / et quind̄

milium hominū:

et quo cophinos

sumisstis: neq̄ se-

ptem panū & que-

tuor milium homi-

num: et quo spor-

tas sumpsistis: qua-

re non intelligit̄

In festo Petri apostoli

Equa nō de pane dixi vobis: Laiete a ser-
mento phariseorum a saduceorum. Tūc
intellecerunt quia nō dixerat caendum
a fermento panum: sed a doctrina phari-
seorum et saduceorum. Tūc statim sequi-
tur euāgeliū bo-
diernū. a **C**le-
shuius cūitatio: quā philippus edificauit in
nit iēsus in p̄t̄s
cesare Philip-
pi. b rēs Philippi: Et interrogabat
cesarea philipi ē cūitas in
ēminis iudea: quā
philippus filius he-
rodis innouauit et
reūdificauit: q̄ anti-
quū dicta ē lachis
b postmodū noia/
uit ē c̄sariā in ho-
noē tyberij cesari:
qui dedit ei quartā
partē regni: vt di-
cit ioseph⁹. Dicis
etia celaria philip-
pi: ad differentiam
alterius ciuitat: q̄
dicitur cesarea pa-
lestina: vbi corneli
Zac. 10. a. us cētūrū manif.
b **C**Et interro-
gabat dis. suos/
dī. Ly. Non igno-
rās q̄ d̄ cederet v̄l-
quid r̄iderent: sed
vt eoz fideli confes-
sione p̄uenientius
solidarent in fide.
c Quē dicunt
hoies esse filiū
hois. Lyra. id est turbē vulgares: q̄ de
ipso erār̄ varijs opiniōes in p̄to. d **C**At
illi dixerunt: Alij ioannē baptistā.
Luius opiniōis fuit herodes et sui seque-
ces. Unde dicit: Audiuit herodes famā
iēsū: et ait pueris suis: Hie est iōannes ba-
ptista: ipse surrexit a mortuis: et ideo vir-
tutes operantur in eo. o **C**Alij aut̄ he-
liam. ppter celā veritatis. f **C**Alij xo-
hieremā. ppter patientiā in aduersiis.
g **C**Aut vñ et pp̄het: Dicit illi e-
sus: Q̄os aut̄ quē me esse dicit. Ly. 6
q. d. Si alii errant opiniōe falsa: vos sa-
men non debetis errare: qui tādiū medi-
suistis: et meam doctrinā frequenter audi-
stis: et miracula tanta vidistis. h **C**Re-
spondēs simon
petr⁹ dixit. Ly.
Petrus tandem p̄ni-
cipalis inter alios
p̄ se et pro alijs de-
dit responsum.
i **C** Tu es chri-
stus. Ly. qui iter/
p̄taſ vñct⁹: et sic
cōfites eius huma-
nitatem. k **C**lli-
us dei. scilicet na-
turalis: et non ad/
optiū sicut alii: et
per consequēcūs cuius
dem nature cu deo
patre: et sic confite-
tur veritatem diui-
ne nature et huma-
ne in eodē supposi-
to. l **C**Uui. hoc
addit ad differenti-
am illorum qui co-
lebāt tanq̄ dī a
gentilibus: ut her-
cules et iupiter: et sic
de alijs. m **C**Re-
spondēs aut̄ iē-
sus dīct: Hūis
es simon bario-
na. i. fili⁹ iōannis:
n **C**Hiero. dicit:
q̄ deberet dici bar-
ioanna. Bar est id est quod filius. Joan yā
na quasi filius iōannis: p̄ illud: Simon
iōannis diligis me plus his: sed scriptor
vitio depravatum est. Dicitur aut̄ hīc:
Beatus es simon barionā: q̄ scilicet con-
fessio vere fidei dicit ad beatitudinem.
o **C**Quia caro et sanguis nō reuelat
ut tibi. Ly. i. homo mortal non docuit
te istam veritatem. o **C**z pater meus
qui in celis est. et per pieques tota tri-
nitas: quia indiuisa sunt opera trinitatis.

In festo sancte Marie magdalene 166

A a **E**t ego dico
tibi: quia tu es
petrus. **L**y. i. con
fessor vere petre: q
est christus. b **E**t
super hanc petram.
qua confessus es: id
est super christum.
c **E**dificabo
ecclesiam meam: et por
te inferi. id est
gescutones tyran
noꝝ: et insultos: et te
tationes spirituum
imisior. d **C**redo
preualebunt ad
uerius ea. a vera
fide subvertendo.
e **E**t tibi da
bo claves regni
celorum. **L**y. Iste
claves non sunt ma
teriales: sed pot
estas spiritualis: q du
plex est. Una est po
testas spiritualis dis
cernendi peccatorum
a non peccato: sicut
in veteri lege sacer
dothes iudicabant in
terlepati et non le
pant. Alia clavis
est potestas admis
tendi ad regnum vel
excludendi: sicut ve
rum iudicium pre
habitum: quia de
bent indigni exclu
di: et digni recipi.

f **E**t quodcum
que ligauerit. Sor
ra. clavis non terran
ea. g **S**up ter
ram. Lyra. scilicet
cum debito vnu clau
sium. h **E**rit
ligatum et in ce
lis: et quodcum
que soluerit super

s celestia revelat quibus vult.
i celis est. Et ego dico tibi: quia tu
s. i. cephas vel caput vel p̄nceps. s meipsum
es petrus: et super hanc petram
fundabo. s vocacione omnis fidelium. s. i. de
mōes exentes vestrani intrare in portas inferni.
c edificabo ecclesiam meam: et por
te triumphabunt. s contra ecclesias.
d inferi non preualebunt aduersus eam.
s. q. fideliter me consideris. s postrem regni celorum.
e **E**t tibi dabo claves regni celorum:
s recte iudicas esse ligatum.
f et quodcumque ligaueris super terram
s. a. confirmabit sententia tua in celo.
b rā: erit ligatum et in celis: et quod
g ligaueris recte esse solutum. clavis non errante.

In festo sancte Margarethae
virginis et martyris Euangeliū:
Dixit iesus discipulis suis para
bolam hanc: Simile est regnum
celorum thesauro abscondito in
agro: quē rē. Hoc euangeliū cū
sua postilla quēre infra in cōmu
ni sanctorum de virginibus.

In festo sancte Marie Ma
gdalene Euāgelium Luce. VII.
e. in fine.

Kilo tem
pore: Rō
gabat iesus
s. i. depostra
qđā phari
s come
deret.
seus vt mā
ducaret cū

terram: erit solu
tum et in celis.
id est deus illud ap
probabit in celis.

Rogabat ie
sus qđā pha
riseus. Luce. vii.
Mat. xxvi. Mar.
xiiij. Joan. xii. His
istoria huius euāge
lii facta ē anno chri
sti. xxxiiij. Idus des
cembrii. feria. vi
luna. xiiij. inditio
nū. Ante initium illū
us euāgelij scribit
sanctus lucas in eo
dē capitulo: Q chri
stus dixit phariseis
z scribis. Venit enim
joannes baptista
neq; manducās pa
nem neq; bibēs vi
num: et dicis: de
moniū habet. Ve
nit filius hominis
manducans et bi
bens: z dicitis: Ec
ce homo vorax et
bibēs vinum: amī
cus publicanorū: et
peccatorū. Et tunc
sequitur euāgeliū
omn̄ hodiernū.

i **R**ogabat ie
sus quida pha
riseus vt mādu
ca. cū il. Et igres
sus do. pha. dis
cubuit. Lyra. Le
gitur aut̄ christum Mar. 9. b.
manducasse cū pec
catoribꝫ: vt eos ad
penitentiam induce
ret. Item cum amī
cis et familiaribus:
vt eorum deuotio-

. v. 4